

İYİ PARTİ KURUCULAR KURULU ÜYESİ İLAY AKSOY'UN SURİYELİ MÜLTECİLERE KARŞI YAZDIĞI TWITTER İLETİLERİNE YÖNELİK ELEŞTİREL SÖYLEM ÇÖZÜMLEMESİ

Sümeyye Açıkgöz

Nisan 2021

Giriş

İrkçı ve ayrımcı söylemlerin meşrulaştırılmasında, yaygınlaştırılmasında ve yeniden üretiminde medyanın rolü büyüktür (Van Dijk, 2019, s.268). Etnik olaylara karşı geliştirilen ideolojik bakış açısı kendiliğinden gelişmez ve kitle iletişim araçları, söylemlerin oluşmasında belirleyicidir. Ayrıca azınlıklar ve göçmenler ana akım medyada kendilerine yasadışılık, suç, saldırganlık ve şiddet gibi olaylarla yer bulurken, itibarlı haberler içinde daha az kullanılırlar. (Van Dijk, 1991, s.238; Van Dijk, 1999, s.268). Medyanın kitleleri etkilemesi, biz ve onlar ayrımı net bir şekilde çizilerek derinleşmekte ve olumsuz nefret söyleminin oluşturulmasına neden olmaktadır. Bununla beraber, gelişen medya yöntemleri, dijital medyanın yoğun olarak kullanılması nefret söyleminin de dönüşmesine neden olmaktadır. Bu durumda söylemin bireyden bireye, bireyden kitleye dönüşerek yayılmasına şahit olmaktadır (Kuş, 2016, s.98).

Türkiye medyasının da özellikle “Suriyeli mülteci” sorununa önyargılarla yaklaştığı, provokatör ve doğru olmayan içeriklerle bir söylem geliştirdiği, kamuoyunu yönlendirme ve etkilemeye yönelik aktör rolünü oynadığı gözlenmektedir. (Kolukırmak, 2009, s.6-14). Ana akım medyanın gerçekleştirdiği bu nefret akımı, zaman içerisinde yeni medya kullanıcılarını da etkilemiştir. Hatta zaman içerisinde kullanıcılar, kendi haberlerini ve söylemlerini oluşturmaya başlamıştır (Erdoğan, 2013, s. 256). Bununla beraber, yeni medyanın ve sosyal ağların etkin bir biçimde kullanılmasıyla, nefret söylemi yaygınlaşmış, aynı zamanda olumsuz olarak da kanıksanmıştır (Vardal, 2015, s. 133). Özellikle siyasilerin oluşturduğu nefret içerikli iletilerin, aşırı ve uç görüşlere sahip olmayan bireyler (Vardal, 2015, s.141) üzerinde oldukça etkili olması durumun vahametini gözler önüne sermektedir.

Bu çalışmada, ana akım medya ve yeni medyanın etkileşimi neticesinin bir getirisi olarak siyasi rollerden oluşturulan nefret söylemlerinin bir üreticisi haline gelen, eğitimini yurtdışında tamamlamış göçmenlik tecrübesine sahip İyi Parti Kurucular Kurulu üyesi İlay Aksoy’un Twitter üzerinden yayınladığı 6 iletisi eleştirel söylem analizi bağlamında incelenmiş, irdelenmiş ve tartışılmıştır. Ayrıca gerçekleştirilen çalışmada amaç, yeni medya aracılığıyla hızla büyüyen nefret söylemlerine yönelik dikkat çekerek farkındalık oluşturmak ve çözüm yollarına kaynaklık etmektir.

Suriyeli Mülteci Sorununa Nefret Söylemi Üzerinden Kısa Bir Bakış

2011 Mart ayından itibaren devam eden Suriye İç Savaşı, yakın çağın en büyük göç hareketine şahit olmamıza neden olmuştur. Kitlemel göç hareketi sadece Türkiye'ye değil, Lübnan, Ürdün, Irak, Kuzey Afrika'ya kadar ilk etapta yayılırken, daha sonraları Avrupa, Amerika ve Kanada'ya kadar uzanmıştır. UNHCR 2020 istatistiklerine göre, dünyanın en büyük mülteci topluluğu Suriye, 6,6 milyon insan ile liste başı olmuştur. Bu rakamları Türkiye'de 3,6 milyon, Lübnan'da 938 bin, Ürdün'de 600 bin, Irak'ta 253 bin, Mısır'da 133 binden fazla Suriyeli mülteci oluşturmaktadır (IOM, 2019). Suriyelilerin kitlemel göçleri sadece Orta Doğu'ya değil, diğer ülkelere de hızla devam etse de Orta Doğu ülkelerine göre nispeten az kalmıştır. Nisan 2016'dan itibaren 2020'ye kadar Avrupa Birliği, 26 bin 835 Suriyeli mülteciyi kabul etmiş; 9 bin 967 mülteci Almanya'ya, 4 bin 571 mülteci Hollanda'ya, bin 964 mülteci Finlandiya'ya bin 940 mülteci İsveç'e, 766 mülteci de İspanya'ya yerleşmiştir. Bununla beraber çoğu ülke de mülteci kabul etmemiştir (IOM, 2019).

Gerçekleşen mülteci akını neticesinde, beklenen/beklenilmeyen birçok sorunlar olmuştur. Bahsedilen rakamlar, toplumların dikkatini çekmiş, politikalar yetersiz kalmış ve bu bağlamda mültecilere karşı birçok nefret söylemi oluşmasına neden olmuştur. Bu sebeple nefret söylemini öncelikle Suriyeli mülteciler bağlamında ele almak durumu daha net ifade edebilmemize olanak sağlayacaktır. Açıkçası bu nefret söyleminin gelişmesi biraz da Suriyelilerin statülerinde oluşan kavram kargaşasından kaynaklanmaktadır. 1951 yılında imzaladığı Cenevre sözleşmesine göre, Türkiye'deki mültecilere yönelik coğrafi kısıtlama bulunmaktadır. Bu coğrafi kısıtlamaya göre, Avrupa konseyine üye olan ülkeler Türkiye'de mülteci statüsü kazanma hakkına sahipken, üye olmayan devletlerden gelen kişiler bu statüye sahip olamamaktadır (mülteciler.org, 2014). Zira, Türkiye'de yaşayan kişiler iç savaşın geçici olduğunu düşündüklerinden dolayı bu durumun geçici olduğunu ve Suriye'den gelen kişilerin döneceklerini düşünmüşlerdi. Ancak bireylerin 10 yıldır Türkiye'de olmaları, net bir statülerinin olmaması nedeniyle görünürde olan sorunlar medyanın olumsuz söylemi ile birleştiğinde kitlelerin nefret söylemleri artarak devam etmektedir. Yine aynı şekilde oluşturulan bu nefret söylemleri, ideolojik olarak üretilir ve ideolojilere göre şekillenmektedir (Van Dijk, 2019, s.). Siyasiler de bu bağlamda, ideolojileri bağlamında kitleleri mültecilere yönelik olumsuz ve çoğu zaman da asılsız olarak etkilemektedir.

Teorik Çerçeve

Teun A. Van Dijk, eleştirel söylem analizinde sosyo-bilişsel yaklaşımın kurucusudur. Daha çok çözümlemenin sosyo-psikolojik yönüyle ilgilenir ve stereotipleşme, etnik kötüye kullanım ve egemen gruplara direnme ile ilgilenir (Yardım ve Doğruel, 2019, 141). Van Dijk bu alanda, 1960'lardan itibaren görüşlerini paylaştı da özellikle 1980'lerden itibaren söylem analizleri, özellikle de eleştirel söylem çalışmaları üzerine yaptığı çalışmalardan dolayı bu alandaki en etkili teorisyenlerden olmuştur. Van Dijk, eleştirel söylem çalışmalarının içerisinde çok çeşitli yaklaşımlar bulunduğunu, disiplinler arası bir araştırma alanı olduğunu iddia eder ve bu anlamda tek bir analiz olmadığını altını çok defa çizmektedir.

Van Dijk dilsel çözümlemeyi, cümlelerin dilbilgisi yapısını açıklayan sentaks ve söylemin topyekün anlamını ifade eden semantik ile iki ayrı türde ele almaktadır. Aynı zamanda söylem çözümlemesini de iki şekilde yapar. Makro ve mikro yapı analizi. Van Dijk (2001, s. 354), bu yapı analizlerini şöyle açıklar: "Dilin kullanımı, söylem, sözlü etkileşim ve iletişim toplumsal düzenin mikro düzeyine aitken, iktidar, tahakküm ve toplumsal sınıflar arasındaki eşitsizlik tipik olarak analizin makro düzeyine ait terimlerdir". Ayrıca söylemler, mikro anlamlarını semantik olarak kapsayan ve kontrol eden semantik makro yapılar şeklinde yapılmaktadır. Makro yapıların en önemli özelliği, pratik bir şekilde özetlenebilmesi ve yorumlanabilmesidir (Van Dijk, 2019, s. 273-275).

Söylem analizi, metodolojik ve kavramsal unsurlardan meydana gelen sosyal hayata yönelik bir perspektiftir. Teorik ve meta-teorik öğeler ve datalaştırma yoluyla karakterize edilir. Van Dijk'e göre söylem analizi dilin incelenmesidir. Ancak, bu basite indirgenmemelidir. Çünkü tüm ifadeler sadece fonolojik ve sözdizimsel yönü ile değil detaylı bir şekilde sözdizimsel ve semantik sınırları aşarak, ifadenin ötesindeki anlam ve içerik incelenmelidir. Bu bağlamda, anlam odağını sosyal ve kültürel bağlam içinde değerlendirir ve iletişimde olan dil kullanıcılarının oluşturduğu sosyal olaylara evrilir (Van Dijk, 1997). Ayrıca, söylem analizi dili, eylem olarak görmekte ve sosyal pratikleri yorumlamayı gerektirir. Çok boyutlu, çok fonksiyonlu, tarihsel ve eleştirel bir analizdir. Bakış açılarını, dilin anlam seviyesindeki farklılığına çevirmektedir (Sözen, 1999)

Yöntem

Bu çalışmada İyi Parti Kurucular Kurulu üyesi ve Fatih Belediye Başkan Adayı İlay Aksoy'un Twitter'da atmış olduğu 6 adet ileti, Van Dijk'in eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir. Seçilmiş iletiler mikro ve makro olmak üzere iki aşamalı analiz edilmiştir. Mikro yapıda, cümle yapıları, neden sonuç ilişkisi; makro yapıda ise, iletilerin tematik ve şematik yapıları incelenerek, yorumlanmıştır. Örnek tablolarda ileti içerikleri verilirken, açıklama ve yorumlamaları peşi sıra mikro ve makro yapı analizi olarak verilmiştir.

Araştırmanın Bulguları

Bu çalışmada İyi Parti Kurucular Kurulu üyesi ve Fatih Belediye Başkan Adayı İlay Aksoy'un Twitter'da atmış olduğu 6 adet ileti, Van Dijk'in eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir. Seçilmiş iletiler mikro ve makro olmak üzere iki aşamalı analiz edilmiştir. Mikro yapıda, cümle yapıları, neden sonuç ilişkisi; makro yapıda ise, iletilerin tematik ve şematik yapıları incelenerek, yorumlanmıştır. Örnek tablolarda ileti içerikleri verilirken, açıklama ve yorumlamaları peşi sıra mikro ve makro yapı analizi olarak verilmiştir.

Tablo 1

İçerik	Özgür "Milli" Suriye Ordusu demokrasi için Amerika'ya gidiyor (dil çıkarma işareti)
Yanıt	16
Retweet	18
Alıntılama	1
Beğeni	242

Mikro Yapı Analizi

Sözcükler kelime anlamıyla kullanılmamış, “milli” belirteci, aslında özgür Suriye ordusunun kendi değerleri içerisinde milli olmadığını göstermek amacıyla metafor olarak kullanılmıştır. Ayrıca kendi ülkesi içerisinde “egemenlik, demokrasi” amacıyla ayaklanmadığını belirten ordunun yine aynı noksanlıklara sahip “Amerika” ile bağdaştırılmıştır. Burada da metafor kullanılmıştır. Cümlenin öznesi “Özgür ‘Milli’ Suriye Ordusu” dur. Tek cümle halinde yazılan ileti de nedensellik bulunmamaktadır.

Makro Yapı Analizi

06.01.2021 tarihli iletinin şematik yapısına bakıldığında, kullanılan dilin aşağılayıcı olduğu görülmektedir. Amerika'nın demokrasi algısı, özgür Suriye ordusu ile bir tutularak kullanılmıştır. Ayrıca kendi dinamikleri içerisinde, büyük bir iç savaş veren Suriyelilerin aşağılandığını söylemek mümkündür.

İçerik	Türkiye'de 87 devlet, 45 vakıf hukuk fak. var. 45 fak.YÖS uyguluyor! Yabancılar 87 fak.SINAVSIZ hukuk okuyup,oturma ve çalışma izniyle ruhsat alabiliyor! 33,000 Suriyeli farklı dallarda okuyan üni.öğrenci var AKP Suriyeli avukatları hangi amaçla yargıya dâhil etmeye çalışıyor?
Yanıt	225
Retweet	772
Alıntılama	128
Beğeni	2700

Tablo 2

Mikro Yapı Analizi

Aksoy'un yazmış olduğu dört cümle kendi anlamları ile yazılmış hiçbir cümlede metafora yer verilmemiştir. "SINAVSIZ" kelimesinin büyük harfle yazılması ileti içeriğinde buraya dikkatin çekilmesi için yapılmıştır. Yazılmış olan dört cümle arasında bir neden-sonuç ilişkisi bulunmamaktadır. Okuma, barınma ve çalışma izinleri ile ilgili bir açıklama yapılmamıştır. İlk cümlede YÖS (Yabancı Öğrenci Sınavı)'den bahsedilse de, ikinci cümlede sınavsız geçiş hakkından bahsedilmiştir. Asıl burada dikkat çekilmek istenen konu, iktidar partisinin Suriyeli öğrencileri sınavsız üniversitelere yerleştirerek, kendi çıkarları için kullanacağını düşünülmesini sağlamaktır.

Makro Yapı Analizi

25 Kasım 2020 tarihinde Aksoy bu iletisini Suriyeli bir öğrencinin; "Mezun olduktan sonra mahkemede ilk seninle işim olacak" mesajından sonra alıntılı olarak atmıştır. Yapılan yorumların çoğunluğu Aksoy'u desteklerken, sadece 2 hesap Türkiye'de yabancı öğrencilerin hep var olduğunu ve kendi okullarında da bu öğrencileri çokça gördüklerini vurgulamışlardır. İletinin dili, ötekileştirici ve asılsızdır. Zira, yabancı öğrencilere uygulanan sistem Türkiye'de bulunan tüm yabancı öğrencilere uygulanmaktadır. Bu durum "üniversiteler YÖK'ün belirlemiş olduğu temel şartların üzerine kendi senatosunun aldığı kararları da ekleyerek başvuru şartlarını oluşturmaktadır. Yabancı öğrenciler, devlet üniversitesine yerleşmek için Yabancı Öğrenci Sınavı'na girmek zorundadırlar. Özel üniversiteye gitmek istediklerinde ise, her üniversitenin kendi belirlemiş olduğu şartlara göre tercih yapabilmektedirler" (mülteciler.org, 2020) açıklaması ile net olarak ifade edilmiştir. Aksoy'un yazmış olduğu cümleler arasında da yanlış bilgiler yer almaktadır. Suriye iç savaşı öncesinde de Suriye'den üniversitelere eğitim almaya gelen öğrencilere de yine bugün Türkiye'de yaşayan Suriyelilere de ve dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen öğrencilere de aynı sistem uygulanmaktadır.

İçerik	Dün G.ante'p'te çok enteresan bir toplantı yapıldı. Hasan Kalyoncu üni (HKÜ), Suriyelilerin uyum kültürünün gelişimi için George Mason, Harvard ve Toronto Üni. Öğretim üyeleri+STK'ları bir araya getirdi. 1. Neden? 2.Yabancılar neden kalıcı olmaları için ısrarcı?
Yanıt	29
Retweet	151
Alıntılama	10
Beğeni	353

Tablo 3

Mikro Yapı Analizi

Aksoy cümleleri kendi anlamları içinde kurmuş ve hiçbir metafora yer vermemiştir. İleti, tek cümle, 2 soru ile oluşturulmuştur. Haber içeriği verilmeden sorulan sorular, takipçileri yönlendirmek için atılmıştır. İleti içerisinde hiçbir kanıt sunulmamıştır ve haber metni ile bir bağı bulunmamaktadır. Nedensellik ilişkisi bulunmamaktadır.

Makro Yapı Analizi

15.01.2021'de atılan ileti, 14 Ocak 2021 tarihinde haberturk.com da yapılan bir haber alıntılanarak yapılmıştır. Aksoy'un belirtmesinin aksine, "Toronto Üniversitesi katılımcısı "Lübnan'daki gelişmeleri ve Suriye'ye etkilerini"; George Mason Üniversitesi katılımcısı "Suriye'de Suriyelilerin nasıl bir gelecek inşa edebileceğine yönelik" (haberturk.com, 2021) konuşma yapmıştır. Gerçekleştirilen toplantı akademik bir mayet içermektedir. 29 yorum içindeki kullanıcılar, belirtilen üniversiteleri, "Hristiyan terör devletleri, haçlılarla ittifak, iç savaş senaryosunun ön çalışmaları, yeni Sevr, Türkiye'yi bölme adımları olarak betimlemişler ve Aksoy, yazılan yorumları yer yer destekleyici yorumlarda bulunmuştur. Bu bağlamda, toplum tarafından oldukça karmaşık görülen, medya yönlendirmesi sebebi ile tepki gören bir konu sosyal, kültürel ve siyasal boyutları yok sayılarak basitleştirilmiş ve halk, konu netleştirilmeden tahrik edilmiştir.

Tablo 4

İçerik	Türk Arap Medya Derneği...
Yanıt	29
Retweet	151
Alıntılama	10
Beğeni	353

Mikro Yapı Analizi

Aksoy, 10 Ocak Gazeteciler günü vesilesi ile Türk Arap Medya Derneği'nin hazırlamış olduğu tebrik afişine yönelik bu iletisini yazmıştır. Direkt olarak derneğin adını yazması ve üç nokta kullanması metafor kullanılarak yazıldığıнын bir göstergesidir. Böyle bir derneğin olmamasının gerekliliği düşünülerek yazılmıştır. İletide nedensellik ilkesi kullanılmamıştır.

Makro Yapı Analizi

09.01.2020 paylaşılan ileti, Türk Arap Medya Derneği'nin hazırlamış olduğu afişe karşılık yazılmıştır. Türkiye nüfusunun 3. Büyük topluluğunu oluşturan Araplar sadece Suriyelilerden ibaret görülse de Türkiye'de ikamet eden, vatandaş olan ve/veya etnik grubu Arap olan milyonlarca kişi bulunmaktadır. Türkiye'de de hem Türk vatandaşları hem de yabancı uyruklu kişiler gerekli şartları yerine getirdikten sonra dernek kurabilme hakkına sahiptir. Ayrıca, Avrupa ve Amerika'dan gelen birçok yabancı uyruklu Türkiye'de dernek kurma hakkına sahip olduğu gibi, faaliyet gösteren dernekler de bulunmaktadır. Sadece Suriyelilere değil, tüm ülkelerden gelen Araplara ötekileştirici bir dil kullanılmıştır. Yorumların içerisinde hakaret içeren cümlelerle beraber hepsi Aksoy'u destekleyici mesajlar atmışlardır.

İçerik	Sizin bu hayranlığınız hiç bitmez! Anlaşılan Deva Partisi,Gelecek Partisi gibi AKP ile aynı görüşte... bu ne şimdi Suriyeliler açılımı mı? Millet ittifakın içinde bu zihni- yet olamaz! @iyiparti @herkesicinCHP
Yanıt	39
Retweet	86
Alıntılama	10
Beğeni	350

Tablo 5

Mikro Yapı Analizi

İlk cümlede belirtilen ünlem cümlesi kızgınlığın bir göstergesidir. İkinci ve üçüncü cümleler arasında nedensellik ilişkisi mevcuttur; Deva ve Gelecek Partilerinin oluşturulan millet ittifakının içinde Suriye/Arap destekçileri olarak yer alamayacağını belirtmiştir. Millet ittifakını oluşturan iki büyük partiyi bu konuda bilgilendirmek istemiştir.

Makro Yapı Analizi

Aksoy, Deva Partisi'nin 7 Ocak'ta atmış olduğu Arapça ileti 8 Ocak 2021'de alıntılanarak yazmıştır. Aksoy'un diğer incelenen ve/veya incelenemeyen iletilerinde olduğu gibi burada da mülteci karşıtı, ırkçı söylemleri mevcuttur. Anlatım dilinin şematik yapısı, Türkiye'de şu an yaşayan 3.639.572 (unhcr.org, 2020) Suriyeliye yönelik aşağılayıcı olduğu görülmektedir. Yaklaşık 4 milyon Suriye uyruklu kişinin yaşadığı Türkiye'de kişilerin yok sayılması imkânsız seviyesindedir. Aksoy'un iletileri, Türkiye'nin canlı ekonomisinin Suriye uyruklu kişiler tarafından batırıldığı, Türkiye'nin düşüşe geçeceği anlamlarına gelen korku söylemleri mevcuttur ve Suriyeliler döndüğü anda, muhteşem günlere döneleceği anlamı içermektedir.

Tablo 6

İçerik	Bir Arap ülkesi de Suriyelileri bizim dışımızda “mazlum” görmez mi?
Yanıt	14
Retweet	40
Alıntılama	2
Beğeni	185

Mikro Yapı Analizi

İlay Aksoy’un iletisinde kelimeleri anlamları dışında kullanarak metafora yer verdiği görülmektedir. Metafor olarak kullanılan kelime tırnak içinde kullanılan “mazlum” kelimesi, aslında tam tersi bir anlam ifade etmektedir. Cümlenin öznesi “Arap ülkesi” olarak yerini almıştır. Tek cümleden oluşan ileti de nedensellik ilişkisi bulunmaktadır.

Makro Yapı Analizi

5 Ocak 2021 tarihinde gönderilmiş olan ileti, 2 tablonun fotoğraf olarak eklenmesi üzerine gönderilmiştir. Açıkçası “mazlum” ibaresi iktidar yönetiminin ilk başlarda, Suriyelilerin kitlesel gelişine ve Türkiye’de seferberlik çağrısına yönelik kullanılan bir ifadedir. Ancak hiçbir ülkede 10 senelik misafirlik olmamakta ve entegrasyon süreçleri hızlı bir biçimde işlenmektedir. Bu bağlamda, 10 sene öncesinin söylemleri üzerinden değil, yeni söylemler oluşturarak entegrasyon politikaları gerçekleştirmek siyasilerin elindedir. Tablo 7’de görüldüğü üzere, “birebir formülü kapsamında ülkemizden çıkış yapan Suriyelilere ilişkin istatistiki bilgiler” tablosu 1. fotoğraf olarak eklenmiştir.

BİREBİR FORMÜLÜ KAPSAMINDA ÜLKEMİZDEN ÇIKIŞ YAPAN SURİYELİLERE İLİŞKİN İSTATİSTİKİ BİLGİLER

ÜLKE	TOPLAM
GENEL TOPLAM	27.309
ALMANYA	9.765
FRANSA	4.769
HOLLANDA	4.464
FİNLANDİYA	2.188
İSVEÇ	2.167
BELÇİKA	1.344
İSPANYA	754
İTALYA	396
PORTEKİZ	332
HIRVATİSTAN	250
AVUSTURYA	213
LÜKSEMBURG	206
LİTVANYA	102
BULGARİSTAN	85
ROMANYA	63
ESTONYA	59
LETONYA	46
SLOVENYA	34
DANİMARKA	31
MALTA	24
MALTA	17

Tablo 7

*23.12.2020 itibarıyla

2014-2020 YILLARI ARASINDA SURIYELİLERİN ÜÇÜNCÜ ÜLKELERE YENİDEN YERLEŞTİRİLMESİ

Tablo 8’de gördüğümüz “2014-2020 yılları arasında Suriyelilerin üçüncü ülkelere yeniden yerleştirilmesi” tablosu 2. fotoğrafta yer almıştır.

ÜLKE	TOPLAM
KANADA (BMMYK)	5.196
ABD	3.944
KANADA (DOĞRUDAN)	2.645
İNGİLTERE	2.450
NORVEÇ	1.926
ŞSVEÇ	168
AVUSTRALYA	115
AVUSTURYA	58
BELÇİKA	46
LÜKSEMBURG	46
ROMANYA	43
LİHTENŞTAYN	18
YENİ ZELANDA	15
İZLANDA	13
HOLLANDA	3
FRANSA	1
TOPLAM	16.687

Tablo 8

*23.12.2020 itibarıyla

Özellikle 2. Fotoğraf yani tablo 8'e baktığımızda, atılmış olan ileti ile tutarsızlık görmekteyiz. 2015-2018 yılı arasında 120 bin Suriyeli mülteci üçüncü ülkeye yerleştirilmek üzere başvurmuştur. Ancak bu rakamlara rağmen 2018 yılında sadece 6 bin 443 kişi üçüncü ülkeye yerleştirilmiştir. "Üçüncü ülke" ibaresinde adı geçen ülkeler, ABD, Kanada, Avustralya, 20'den fazla Avrupa Birliği ülkesini kapsamaktadır (unhcr.org, 2018). Yani, Aksoy'un bahsettiği gibi, üçüncü ülke tabiri Orta Doğulu, Arap ülkelerini kapsamamaktadır. Yapılan yorumların hepsi Aksoy'u destekler nitelikte ve hakaret içermektedir. Üçüncü ülke yerleştirme prosedürleri de yine uluslararası anlaşmalarla gerçekleştirilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Eğitimi 1990 yılında East Sydney Technical College'da Moda Tekstil Bölümü üzerine tamamlayan İlay Aksoy, İyi Parti kurucular kurulu üyesidir. 31 Mart 2019 yılında yine İyi Parti İstanbul Fatih Belediye Başkan Adayı olan Aksoy, tüm seçim propagandasını Suriyelilerin topluma zararlı olduğu ve gönderilmeleri gerektiği üzerine kurmuştur. Aksoy, yeni medyanın önde gelen hesaplarından Twitter'ın aktif kullanıcılarından ve daimî olarak iletilerini Suriyeli mültecilere karşı nefret söylemi bağlamında yazmaktadır.

Çalışmamız bağlamında İlay Aksoy'un aktif olarak kullandığı twitter hesabında yayınladığı 6 ileti Van Dijk'in tanımladığı makro ve mikro yapı analizleri bağlamında ele alınmış ve incelenmiştir. Bulgular bölümünde detaylı bir şekilde incelenen çalışmada, Aksoy'un, Suriyelilere karşı bir nefret söylemi gerçekleştirdiği görülmektedir. İletilerin içerisinde ve alıntılamalardan edindiğimiz bilgilere göre, yazılan iletilerle alıntılama içerikleri arasında tutarsızlıklar bulunmaktadır. İdeolojik bir söylem geliştiren Aksoy'un, kişileri olumsuz ve yanlış yönlendirdiği görülmektedir. İletilerde kullandığı tablolar, haber içerikleri, alıntılamar hakkında detaylı bilgi sahibi olmadığı da içerikler incelendiğinde karşılaşılan sonuçlardandır.

10 senedir devam eden iç savaş neticesinde milyonlarca Suriyeli başta ve yoğun olarak Türkiye'ye gelse de tüm dünyaya kitlesel bir göç gerçekleştirmişlerdir. Türkiye ve Orta Doğu ülkeleri dışındaki ülkelere giden mültecilere entegrasyon politikaları uygulanmış ve buldukları ülkelere uyum sağlamaları sağlanmıştır. Ancak Türkiye'de Suriyeli bireyler hala misafir olarak görülmektedir. Hiçbir ülkede 10 senedir oluşan bir misafirlik olamaz. Kişilerin hakları bağlamında, entegrasyon politikaları gerçekleştirmek Türkiye'nin lehine olacaktır. Türkiye'de son 10 senedir yaklaşık 500 bin bebeğin doğduğu ve ilkokul seviyesinde yaklaşık 1 milyon çocuğun olduğu düşünüldüğünde artık bu sorunun ulusal bir problem olduğu ve müdahale edilmediği takdirde daha büyük sorunların olacağı gözden kaçırılmamalıdır. Bunların dışında, milyonlarca insanın bir anda Suriye'de her şey yolunda olsa bile dönemeyeceği gerçeğini kabul etmek zorundayız.

Ancak, Suriye'de hiçbir şeyin yolunda olmadığı, bölgeye günde 2 defa su verildiği, yapılan yardımlarla ayakta durmaya çalıştığı, binlerce çocuğun hastalıkla mücadele ettiği, çoğu yerleşim yerinin yerle bir olduğu, insanların zeytin ağaçları altında yaşadığı düşünüldüğünde Türkiye'den dön/e/meyecekleri ve elzem bir politika sürecine ve entegrasyonun gerçekleştirilmesinin gerekliliğinin altı ivedilikle çizilmelidir. Siyasilerin üzerine düşen, nefret söylemleri ile kişileri hedef göstermekten çok, politikalar üretmek olmalıdır.

Kaynakça

Kolukırcık, S. (2009). "Mülteci ve Sığınmacı Olgusunun Medyadaki Görünümü: Medya Polisiği Üzerine Bir Deęerlendirme" Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

Sözen, E (1999). "Söylem: belirsizlik, mübadele, bilgi, güç ve refleksivite" İstanbul, Paradigma Yayınları

Van Dijk, T.A (1991). "Racism and the Press" New York, Routledge.

Van Dijk, T.A (1999). "Söylemin Yapıları ve İktidarın Yapıları, Medya İktidar İdeoloji" (Der. ve Çev. Mehmet Küçük) Ankara, Ark Yayınları.

Van Dijk, T.A (2014). "Discourse and Knowledge A Sociocognitive Approach" Cambridge University Press.

Van Dijk, T.A (2019). "Söylem ve Göç" Avrupa Göç Çalışmalarında Nitel Araştırmalar (Der. Richard Zapata-Barrero ve Evren Yalaz) s. 266-287.

Vardal, Z.B (2015). "Nefret Söylemi ve Yeni Medya" Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi 2015 Bahar 2(1).

Kuş, O (2016). "Dijital Nefret Söylemini Anlamak: Suriyeli Mülteci Krizi Örnek Olayı Bağlamında BBC World Service Facebook Sayfasına Gelen Yorumların Metin Madencilięi Teknięi ile Analizi" İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, s. 97-121.

Yardıı, G., Doğruel, H. (2019). "Eleştirel Söylem Çözümlemesi Bağlamında Haber Metinlerinin İncelenmesi: Pippa Bacca Cinayet Örneęi" Erciyes İletişim Dergisi, Ocak 2019, Cilt 6, Sayı 1, s.137-148.

<https://www.iom.int> Erişim Tarihi: 15.01.2020

<https://www.haberturk.com/gaziantep-haberleri/83903908-suriyelilerin-uyum-kulturu-masaya-yatirildi> Erişim tarihi: 15.01.2021

<https://www.unhcr.org/tr/unhcr-turkiye-istatistikleri> Erişim Tarihi: 15.01.2021

<https://www.unhcr.org/tr/wp-content/uploads/sites/14/2018/12/Resettlement-Fact-Sheet-September-2018> Erişim Tarihi: 15.01.2021

https://twitter.com/ilay_aksoy?lang=en Erişim Tarihi: 10-15.01.2021

